

T.C.
SAYIŞTAY BAŐKANLIĐI

TEKİRDAĞ ŞARKÖY BELEDİYESİ

2023 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7.	DENETİM BULGULARI	12

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	3
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler.....	7

KISALTMALAR

LTD. ŞTİ. Limited Őirketi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. İsteklinin Elenme Gerekçesine İhale Kararında Yer Verilmemesi
2. Rekabet İlkesini Aykırı Nitelikte Yeterlilik Kriteri Belirlenmesi
3. Sözleşmeyi İmzalamayan İstekli Hakkında Yasaklama Kararı Alınmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli idareler" başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Şarköy Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı olan 5216 ve 5393 sayılı Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve

sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Şarköy Belediyesinin karar organı olan belediye meclisi, biri belediye başkanı olmak üzere 15 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde,

beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Belediyenin teşkilat yapısında, başkana bağlı Özel Kalem Müdürlüğü ile birlikte toplam 16 hizmet birimi bulunmaktadır. Kurumda, memurlar arasından atanan bir başkan yardımcısı ve meclis üyeleri arasından atanan bir başkan yardımcısı olmak üzere iki başkan yardımcısı görev yapmaktadır.

Belediye bünyesinde, memur ve kadrolu işçilerden oluşan toplam 324 personel çalışmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	169	35
Sözleşmeli Personel	-	-
Kadrolu İşçi	83	37
Geçici İşçi	-	-
Toplam	252	72

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçe türleri ve kapsamı" başlıklı 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Şarköy Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

KKo d	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek Ödenek (TL)	Eklene n (+) / Düşülen (-) Ödenek	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
1	Personel Giderleri	-	27.678.000,00	-	-	27.678.000,00	33.708.632,78	-	- 6.030.632,78
2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	4.693.000,00	-	-	4.693.000,00	4.452.470,76	-	240.529,24
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	76.449.000,00	100.000.000,00	-	176.449.000,00	111.646.734,97	-	64.802.265,03
4	Faiz Giderleri	-	70.000,00	-	-	70.000,00	43.019,96	-	26.980,04
5	Cari Transferler	-	5.002.000,00	-	-	5.002.000,00	6.843.530,67	-	- 1.841.530,67
6	Sermaye Giderleri	-	12.008.000,00	-	-	12.008.000,00	12.394.997,04	-	-386.997,04
7	Sermaye Transferleri	-	1.500.000,00	-	-	1.500.000,00	1.500.000,00	-	0,00
8	Borç Verme	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Yedek Ödenek	-	12.000.000,00	-	-	12.000.000,00	-	-	12.000.000,00
Toplam		-	139.400.000,00	100.000.000,00	-	239.400.000,00	170.589.386,18	-	68.810.613,87

Belediyenin 2023 mali yılı bütçesi ile 139.400.000,00 TL ödenek öngörölmüş olup, yıl içinde ek bütçe ile eklene n 100.000.000,00 TL ödenek ile birlikte 2023 yılı ödenek toplamı 239.400.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 170.589.386,18 TL bütçe gideri yapılmış ve 68.810.613,87 TL ertesi yıla devretmiştir.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01-Vergi Gelirleri	55.560.000,00	32.014.869,02	122.162,59	31.892.706,43	57,40
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	21.957.000,00	24.645.990,76	20.075,16	24.625.915,61	112,14
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.505.000,00	1.411.428,81	-	1.411.428,81	93,78
05-Diğer Gelirler	99.808.000,00	69.173.402,18	68.088,06	69.105.314,12	69,23
06-Sermaye Gelirleri	60.700.000,00	326.830,00	-	326.830,00	5,38
08-Alacaklardan Tahsilat	-	-	-	-	-
09-Red ve İadeler	130.000,00	-	-	-	-
Toplam	239.400.000,00	127.572.500,78	210.325,81	127.362.194,97	53,20

2023 yılında net bütçe geliri 127.362.194,97 TL'ye ulaşarak %53,20 beklenen seviyenin altında gerçekleşmiştir. Sermaye gelirleri (%5,38), vergi gelirleri (%57,40), diğer gelirler (%69,23) beklenen seviyenin altında, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%112,14) ise beklenen seviyenin üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Ödeneği (TL)*	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01-Personel Giderleri	27.678.000,00	33.708.632,78	121,79
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.693.000,00	4.452.470,76	94,86
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	76.449.000,00	111.646.734,97	146,04
04-Faiz Giderleri	70.000,00	43.019,96	56,27
05-Cari Transferler	5.002.000,00	6.843.530,67	136,82
06-Sermaye Giderleri	12.008.000,00	12.394.997,04	103,21
07-Sermaye Transferleri	1.500.000,00	1.500.000,00	100
08-Borç Verme	-	-	-
09-Yedek Ödenekler	12.000.000,00	-	-
Ek Ödenek	100.000.000,00	-	-
Toplam Bütçe	239.400.000,00	170.589.386,18	71,25

2023 yılında bütçe giderleri 170.589.386,18 TL'ye ulaşarak %71,25 seviyesinde gerçekleşmiştir. Personel giderleri (%121,79), mal ve hizmet alım giderleri (%146,04) beklenen seviyenin üstünde, sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderleri (%94,86) ve faiz giderleri (%56,27) beklenen seviyenin altında gerçekleşmiştir.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	14.051.358,55	21.451.507,63	32.014.869,02	52,67	49,24
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.551.459,17	11.394.494,32	24.645.990,76	-9,22	116,30
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	114.800,00	13.300,00	1.411.428,81	-88,41	10512,25
Diğer Gelirler	19.422.052,84	38.238.107,34	69.173.402,18	96,88	80,90
Sermaye Gelirleri	12.500,00	157.605,00	326.830,00	116,,84	107,37
Alacaklardan Tahsilat	-	-	-	-	-
Toplam	46.152.170,56	71.255.014,29	127.572.520,78	54,39	79,04
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı	91.885,38	106.565,55	210.325,81	15,97	97,36
Net Toplam	46.060.285,18	71.148.448,74	127.362.194,97	54,46	79,08

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2023 yılında gelirler bir önceki yıla göre 56.213.746,23 TL (%79,08) artış göstermiştir. 2023 yılında vergi gelirlerindeki 10.563.361,39 TL (%49,24), teşebbüs ve mülkiyet gelirlendeki 13.251.496,44 TL (%116,30) ve diğer gelirlerdeki 30.845.294,84 TL (%80,90) artışlar, toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	11.300.804,54	16.896.169,85	33.708.632,78	49,51	99,50
SGK Devlet Primi Giderleri	2.009.153,50	2.837.362,28	4.452.470,76	41,22	56,92
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	26.989.287,30	55.890.033,17	111.646.734,97	107,08	99,76
Faiz Giderleri	206.301,41	34.133,50	43.019,96	-83,45	26,03
Cari Transferler	2.490.361,74	4.111.103,02	6.843.530,67	65,08	66,46

Sermaye Giderleri	1.872.474,22	3.192.595,53	12.394.997,04	70,50	288,24
Sermaye Transferleri	595.000,00	2.086.782,21	1.500.000,00	250,72	-28,12
Borç Verme	-	-	-	-	-
Toplam	45.463.382,71	85.048.179,56	170.589.386,18	87,07	100,58

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2023 yılında 2022 yılına göre TL 85.541.206,62 (%100,58) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2023 yılında, personel giderlerindeki 16.812.462,93 TL (%99,50) ve mal ve hizmet alım giderlerindeki 55.756.701,80 TL (%99,76) artışlar, toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	ŞARBEL PERSONEL LTD. ŞTİ.	20.000,00 TL	20.000,00 TL	100
2	ŞARKENT TURİZM SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.	5.000.000,00 TL	5.000.000,00 TL	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Şarköy Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve

standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç

kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kontrol ortamı, iç kontrol sisteminin diğer bileşenleri için bir temel oluşturur. Kontrol ortamında esas unsur idarede iç kontrolün üst yönetim tarafından sahiplenilmesi ve iç kontrol bilincinin oluşturulmasıdır. Bu itibarla kontrol ortamı genel anlamda kurum kültürünü ifade eder.

Söz konusu bileşene ait Etik Değerler ve Dürüstlük, Misyon, Organizasyon ve Görevler, Personelin Yeterliliği ve Performansı ile Yetki Devri standartlarının sağlanmasına yönelik olarak;

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, Şarköy Belediyesince Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmalarına yönelik olarak Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Yetki devirleri, üst yönetici tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde devredilen yetkinin sınırlarını gösterecek şekilde yazılı olarak belirlenmiş ve ilgililere bildirilmiş, iş akış süreçleri de belirlenmiştir.

Ayrıca faaliyetlerin yürütülmesinde dikkate alınması gereken hassas görevlerin belirlenmesi çalışmalarının devam ettiği, her düzeydeki yöneticilere verilen görevlerin sonucunu izlemeye yönelik mekanizmaların oluşturulmaya çalışıldığı görülmüştür.

Risk Değerlendirme Standartları

Risk değerlendirme, belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi için yapılan tüm faaliyetlerde karşılaşılabilecek risklerin tanımlanması, analiz edilmesi ve bu risklerin nasıl

yönetilmesi gerektiğine karar verilmesi süreçlerini içerir. Bu kapsamda risk değerlendirme, tüm iş süreçlerinde geçerli olan tehdit ve fırsatların katılımcı yöntemlerle belirlenmesi ve belirlenen unsurların etki ve olasılık analizlerinin yapılmasını gerektiren bir iç kontrol bileşenidir.

Söz konusu bileşene ait Planlama ve Programlama ile Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi standartlarının sağlanmasına yönelik olarak;

Stratejik plan, idarenin paydaş görüşleri alınarak birimlerinin ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun bir şekilde hazırlanmamış ve İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Kontrol faaliyetleri, hali hazırda mevcut olan ya da gerçekleşmesi öngörülen riskleri ortadan kaldırmak, etki ve/veya ihtimalini azaltmak üzere planlanarak uygulanan tüm eylemlerdir. Kontrol faaliyetleri, belirlenen her bir risk için farklılık arz edebilir. Zira söz konusu faaliyetlerin başarılı olabilmesi, karşılık geldiği her riske uygun bir şekilde belirlenmiş olmasına bağlıdır. Bununla birlikte uygulamaya konulan kontrol faaliyetlerinin sürekli takip edilerek bunlar üzerinde gerekli iyileştirmelerin yapılması gerekmektedir.

Söz konusu bileşene ait Kontrol Stratejileri ve Yöntemleri, Prosedürlerin Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi, Görevler Ayrılığı Hiyerarşik Kontroller Faaliyetlerin Sürekliliği Bilgi Sistemleri Kontrolleri standartlarının sağlanmasına yönelik olarak;

İdare kurumsal risklerini belirlememiştir.

Bilgi ve İletişim Standartları

Bilgi ve iletişim, iç kontrol sisteminin diğer unsurları olan kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri ve izleme arasındaki koordinasyonu sağlar. Bu anlamda kurumun belirlenen amaç ve hedeflerine ulaşması için yürütülen faaliyetler ile söz konusu faaliyetlere yönelik tespit edilen risklerin ve belirlenen kontrol faaliyetlerinin ilgili tüm görevlilere zamanında, uygun bir şekilde aktarılması bilgi ve iletişim bileşeni tarafından sağlanır.

Söz konusu bileşene ait Bilgi ve İletişim Raporlama Kayıt ve Dosyalama Sistemi Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi standartlarının sağlanmasına yönelik olarak;

İdare amaçlarını, hedeflerini, stratejilerini, varlıklarını ve yükümlülükleri gösteren performans programları bulunmamaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler idare faaliyet raporunda gösterilerek kamuoyuna duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu görevlendirilmemiş ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmamaktadır.

Kayıt ve dosyalamanın yapılabilmesi için kullanılan sisteme gelen ve giden her türlü evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı, elektronik ortamdaki dahil olmak üzere gelen ve giden evraklar ile idare içi haberleşmeyi kapsadığı, sistemin yönetici ve personel tarafından ulaşılabilir ve izlenebilir olduğu görülmüştür.

İzleme

İzleme, iç kontrol sürecinin performansını tespit etmek amacıyla, söz konusu sürecin belirlenen uygun aralıklarla düzenli olarak izlenmesidir. Bu kapsamda izleme bileşeni, diğer iç kontrol bileşenlerine ilişkin faaliyetlerin uygun şekilde belirlenerek yürütülmesini izler ve belirli aralıklarla sürekli olarak değerlendirmeler yapar. Söz konusu değerlendirme sonucunda tespit edilen eksiklikler belirlenerek ilgililere iletilir.

Söz konusu bileşene ait İç Kontrolün Değerlendirilmesi ve İç Denetim standartlarının sağlanmasına yönelik olarak herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tekirdağ Şarköy Belediyesi' nin 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İsteklinin Elenme Gerekçesine İhale Kararında Yer Verilmemesi

Kurumca gerçekleştirilen, “Şarköy İlçesi Muhtelif Cadde ve Sokaklarında Beton Parke Taşı, Beton Bordür, Beton Oluk Taşı Yapımı” işine ait ihalede, istekli iş deneyim belgesinin yetersizliği nedeni ile elenmesine rağmen, bu hususun ihale kararına yazılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi” başlıklı 41’inci maddesinin ilk fıkrasında aynen; “*İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir*” denilmiştir. İşbu madde gereğince, belge yetersizliği nedeni ile teklifi uygun bulunmayan isteklilere bildirilecek ihale kararında, elenme gerekçesine yer verilmesi gerekmektedir.

Ancak, istekli iş deneyim belgesi yetersiz olduğu gerekçesi ile elendiği halde bu hususun 24.04.2023 tutanak tarihli İhale Kararına yazılmadığı, sadece teklifin uygun olmadığının belirtilmesiyle yetinildiği, tespit edilmiştir.

İdarece verilen cevapta, bulgu konusu hususun gözden kaçtığı ve bundan sonra yapılacak ihalelerde daha dikkatli davranılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, ihale kararına ilişkin tutanaklarda, elenme gerekçelerine detaylı olarak yer verilmesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Rekabet İlkesini Aykırı Nitelikte Yeterlilik Kriteri Belirlenmesi

Kurumca gerçekleştirilen, “Şarköy İlçesi Muhtelif Cadde ve Sokaklarında Beton Parke Taşı, Beton Bordür, Beton Oluk Taşı Yapımı” ihalesine ilişkin İdari Şartnameye, rekabeti engelleyici hüküm konulduğu görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Temel İlkeler” başlıklı 5’inci maddesinin ilk fıkrasında aynen: “İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.” denilmek sureti ile yapılacak ihalelerde rekabetin sağlanması temel ilke olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede idareler de, işin daha iyi şartlarda yapılmasını sağlayacak ancak rekabeti engellemeyecek şekilde ihalede yeterlilik şartlarını belirleyeceklerdir.

Kurumca gerçekleştirilen söz konusu ihaleye ait İdari Şartnamenin “İhaleye Katılabilmek İçin Gereken Belgeler ve Yeterlilik Kriterleri” başlıklı 7.5.4’üncü maddesinde, parke taşı üretimine ilişkin olan “TS 2824 EN 1338” nolu “ Beton Parke Kilit Taşı Belgesi”nin yeterlilik belgesi olarak teklifle birlikte sunulması zorunlu tutulmuştur.

Ancak, yapım işlerinde işin teknik şartnameye uygunluğu, yapım esnasında alınacak numuneler ve yapılacak deneyler üzerinden kontrol edilmelidir. İş yapan yüklenicinin, yapım esnasında kullanacağı malzemelerin aynı zamanda üreticisi olmasının beklenmesi, ihaleye katılımı kısıtlayacaktır. Dolayısı ile, idare tarafından parke yol yapımı işinde kullanılacak malzemelere ilişkin üretici belgesi istenmesi, rekabeti engelleyebilecektir. Nitekim, ihaleye tek teklif gelmiş olması da, ihalede rekabetin yeterli seviyede oluşmadığına işaret etmektedir.

İdarece verilen cevapta, işin daha kaliteli yapılabilmesi için bahse konu yeterlilik şartının belirlendiğini, ancak ilerleyen süreçte yapılacak olan ihalelerde söz konusu ve benzeri belgelerin yeterlilik kriteri olarak istenmeyeceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, bundan sonra gerçekleştirilecek yapım işi ihalelerinde, ihalede rekabeti engelleyici hükümlerin konulmamasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Sözleşmeyi İmzalamayan İstekli Hakkında Yasaklama Kararı Alınmaması

Kurumca gerçekleştirilen kiralama ihalesinde, ihaleyi kazanan ancak sözleşme imzalamaya gelmeyen istekli hakkında yasaklama kararı alınmadığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanun'unun “İdarelerce ihalelere katılmaktan geçici yasaklama” başlıklı 84’üncü maddesinin 3’üncü fıkrasında aynen ; “Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete’da ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir” denilmiştir. İlgili madde gereğince, sözleşme yapmaya gelmeyen istekliler hakkında yasaklama kararı alınması gerekmektedir.

Ancak, 19.12.2022 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 196 ada 1 parseldeki taşınmazın kiralanması ihalesinde, ihaleyi kazanan istekli usulüne uygun yapılan çağrıya rağmen sözleşme imzalamaya gelmemiş, bunun üzerine de 10.02.2023 tarih ve 48 sayılı Encümen Kararı ile istekli hakkında ihalelerden yasaklama kararı alınması istenmiştir. Ancak Kurumca istekli hakkında yasaklama kararı alınmamıştır.

İdarece verilen cevapta, sehven yapılan bu işlemin bir daha tekrarlanmayacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, bundan sonra isteklinin sözleşme imzalamaya gelememesi halinde, istekli hakkında ihalelerden yasaklama kararının uygulanmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAřKANLIęI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>